

FATUMER 2

Juliol 2019 | 3.5 € IVA Inclòs | REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

NOVA ETAPA MUNICIPAL

Un poble petit és un nucli de població on tothom es coneix, on es teixeixen nombroses relacions familiars, d'amistat, o d'afinitat política, esportiva o cultural. Aquestes relacions passen per moments més bons o més dolents. A vegades es trenquen i altres es tornen a restablir. Les eleccions municipals són un episodi en la vida d'un poble en que aquestes relacions s'activen per a crear aliances i configurar un panorama polític concret. El resultat electoral ha de-

terminat un Consell Municipal plural i on per primera vegada són majoria les dones i una d'elles com a alcaldessa. Esperem que es puguin teixir acords viables, constants i estables per a garantir la governabilitat del nostre municipi, amb transparència i eficàcia, per a solucionar els problemes, gestionar les discrepàncies i generar propostes realistes que milloren el Pinell com a vila i en la convivència dels seus vilatans.

SUMARI

EDITORIAL	1
FEM MEMÒRIA	
Camins històrics del Pinell de Brai (II)	3
LA NOSTRA TERRA	
Relació de cognoms del Pinell, 2009-2018 (II)	5
Lo Broi (I)	8
Carrers d'abans: Carrer del Castell	10
Famílies d'abans: Família de ca l'Amàlia	11
NOTÍCIES	
La Festa de Santa Magdalena	12
Tarda de vins i música al Pinell	12
Alumnes de 6è	13
Pinellart 2019	13
Eleccions 2019	15
COL-LABORACIONS	
III Concurs de poesia i narrativa breu "Lletres al vent"	17
Pintures de Magda Segura	18
El model Canvas	19
ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT	20
EL TEMPS	22
PASSATEMPS	23
INFORMACIÓ D'INTERÈS	24
SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI	24
COL-LABORADORS	25
PLANTES DEL TERME	27
INDRETS DEL PINELL	27
CONTRAPORTADA	28

EDITA

ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

www.fut-es/~acpibro

C/e: acpibro@fut.es

http://www.webfacil.tinet.org/acpibro

facebook // pi del broi

Totes les opinions, suggeriments i articles signats són responsabilitat dels seus autors. Lo Fatumer los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Agustí Colell, Joan Ferré, Magda Ferré, Ramon Hernández, Marc Martínez Aroca, Antònia Serres i Laura Vallespi.

COL-LABORADORS

Àngel Altadill, Eleuteri Martínez, Assumpció Palau.

PORTADA

Imatge del Pinell des del Pilonet

FOTOGRAFIES

Antònia Serres

CONCEPCIÓ GRÀFICA I IMPRESSIÓ

TIRADA

300 exemplars

SUSCRIPCIÓ ANUAL (4 números)

12€

DIPÒSIT LEGAL

T-1436-95

ISSN

2013-6552

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

**CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA**

**AJUNTAMENT DEL
PINELL DE BRAI**

Diputació Tarragona

**COMPROMÈS AMB
L'ÈTICA PERIODÍSTICA**
Consell de la Informació
de Catalunya

CAMINS HISTÒRICS DEL PINELL DE BRAI (II)

RAMON HERNÁNDEZ MARCH

El camí del Pinell a Miravet pel Coll d'Argoles i pel camí de Móra d'Ebre

Una de les principals vies de comunicació, ja en època medieval, era el camí que comunicava El Pinell amb el castell templer i la vila de Miravet. Les relacions administratives, comercials,... entre la gent de les viles que formaven part de la Batllia i d'altres més allunyades, requeria lògicament d'unes rutes per comunicar-se. Tot apunta que els veïns del poble utilitzarien la via caminera del Pinell a Miravet que passa pel Coll d'Argoles, situat a la divisòria entre els termes del Pinell i Miravet, a la vora de la Mola del Broi i l'actual bassa del reg. De fet, ha arribat fins al nostres dies el nom del carrer de Miravet. A la vegada podem documentar ja al segle XVIII el portal amb el mateix nom (de Miravet)¹, situat a l'est de la muralla, al final del mencionat carrer i que donava pas a l'anomenat camí de Miravet.

Passada la meitat del segle XVIII hi ha constància d'aquesta via de comunicació en cartografia, concretament en un mapa general de Catalunya de l'any 1776 (vegeu fig. 1).

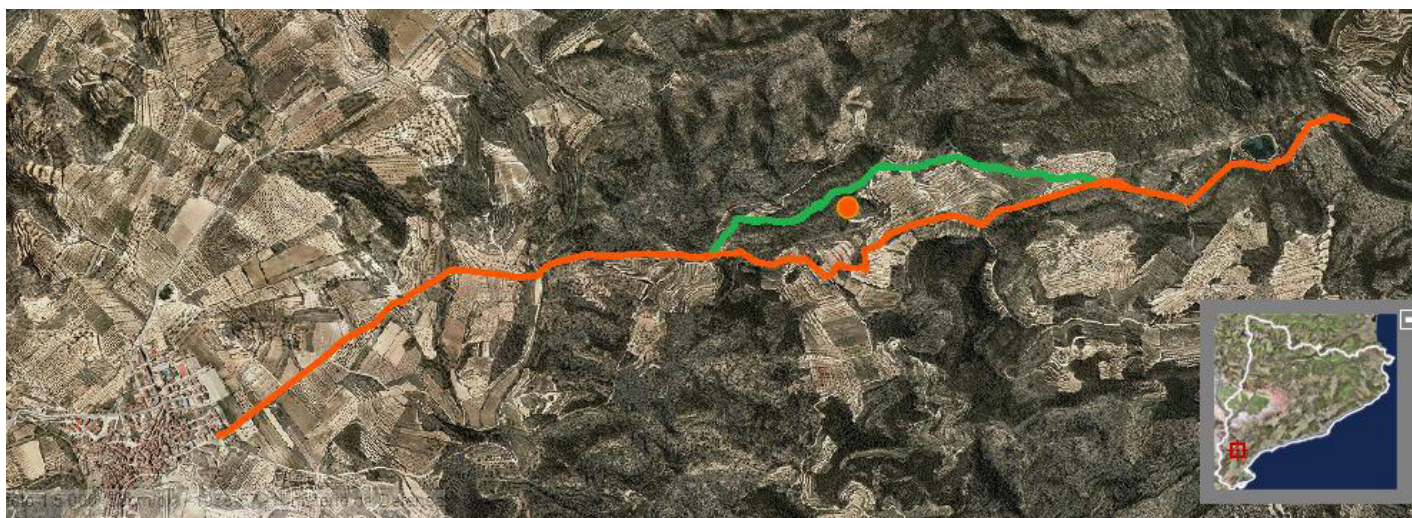
També en d'altres planells administratius del Principat del segle XIX dels anys 1823, 1837, 1853, 1859, 1895 apareix el mateix recorregut. Aquest fet ens porta a pensar que efectivament aquest camí seria el més important i utilitzat per comunicar el Pinell amb Miravet. A la vegada per ser el recorregut més curt entre les dues viles, en comparació amb d'altres itineraris que tenien més distància.

Fig. 1. Font: ICGC. Mapa del Principado de Cataluña: Comprehende los corregimientos de Barcelona, Cervera, Gerona, Lerida, Manresa, Mataró, Puigcerdá, Talarn, Tarragona, Tortosa, Villafranca, Vique, Y la Subdelegacion del Valle de Aragón / por Tomás Lopez y Vargas, Madrid, 1776.

Així, a principis del segle XX aquest vial tenia el seu inici al raval de Miravet deixant a mà dreta les Bassetes i el camí del Cementiri. Més endavant, el camí creuava el barranc de l'Enrovina (Estolls), el d'Aigües Vives (de la Font d'Enrella) i s'enfilava per l'Obaga del barranc del Broi. L'eix del camí de Miravet continuava fins passar a poca distància pel darrera de la casa del Broi i s'elevava fins el Coll d'Argoles. Actualment el coneixem com camí del Broi, tot i que no correspon en la seva totalitat amb l'antic camí de Miravet, ja que un tram del seu recorregut s'ha modificat probablement pel pas del temps i pels canvis dels terrenys de cultiu (vegeu fig. 2).

¹ AHN. OM, lligall. 8264, núm. 56, s/f.

Fig. 2. Camí del Pinell a Miravet.

● Casa del Broi   — Actual camí del Broi, des de les Bassetes a la Bassa del reg.   — Antic tram del camí de Miravet.

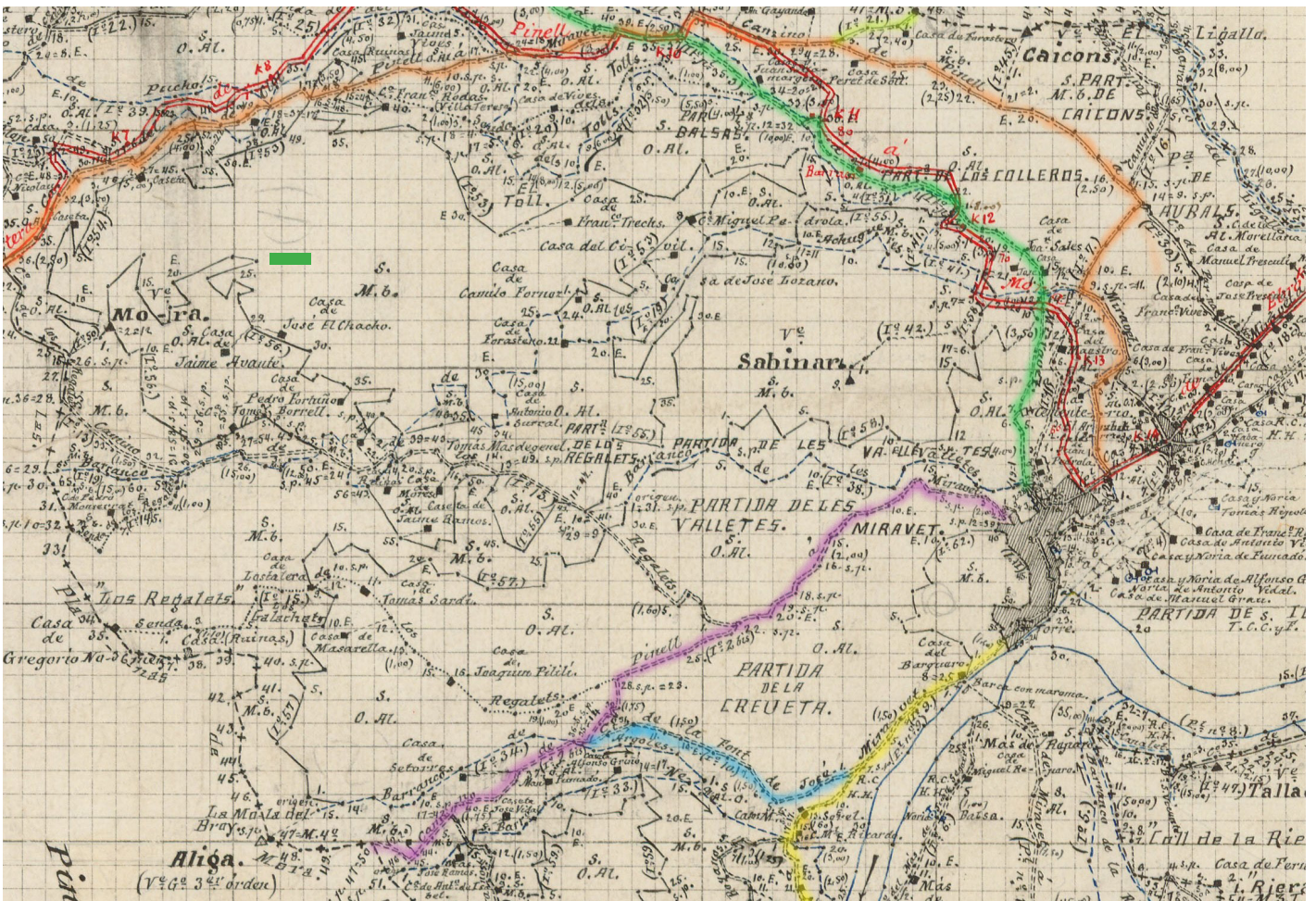

Fig.3. Mapa de part del Terme de Miravet, any 1915.

- Carretera del Pinell a Móra passant per Miravet i Benissanet
- Camí vell del Pinell a Móra per Planes de Móra amb entrada a Miravet.
- Part del camí vell del Pinell a Móra a la línia divisòria entre Miravet i Benissanet.
- Part de l'antic camí de Corbera a Miravet.
- Antic camí del Pinell a Miravet pel Coll d'Argoles dins al terme de Miravet.
- Camí de la Font de José.
- Part de l'antic camí de Benifallet a Miravet.

A partir del Coll d'Argoles la via entrava al terme de Miravet per continuar entre els barrancs d'Argoles i el Negre, fins creuar el barranc d'Argoles i d'on sortia un altre camí. L'eix del camí principal (de Miravet) continuava entre les partides de les Valletes i de la Creueta per arribar fins la vila de Miravet. L'altre vial, que era de ferradura a partir de la bifurcació, era l'anomenat de la Font de José? que discorria més al sud de la partida de la Creueta i que anava fins la vora del riu Ebre. Connectava amb la via caminera provinent de Benifallet en direcció a Miravet i portava al pas de barca (d'aquí s'agafava un altre camí que portava al castell) i vila de Miravet (vegeu fig. 3). Cal tenir present que el camí de Benifallet a Miravet era un tram d'una via caminera molt important que comunicava Miravet i Tortosa o viceversa per la dreta del riu Ebre, considerada a finals del segle XVIII com un camí ral (real).

Una altra possibilitat per comunicar el Pinell amb Miravet era per l'antic camí que anava del Pinell a Móra i que des del poble passava per la creu de terme, l'Enrovina, els Espartals fins a la

partida de Planes de Móra, a la línia divisòria dels termes del Pinell i Miravet. El camí de Móra al terme de Miravet creuava el barranc del Cau del Llop i vorejava el barranc de Pucho fins l'indret anomenat Tolls. Aquí coincidia amb el camí procedent de Corbera que passava pels Quatre Camins i que portava fins a Miravet vorejant el barranc de la Vall; era l'antic camí que comunicava Corbera i Miravet. A partir de l'encreuament amb el camí de Corbera, el camí de Móra continuava fins la línia divisòria entre els termes de Miravet i Benissanet fins el lloc anomenat Basa Nova. Abans d'arribar a la divisòria, a la dreta, sortia el camí que passant entre les partides Caicons i Colleros portava fins a Miravet, era el tram final del camí del Pinell a Miravet (vegeu figura 3). Aquest itinerari que comunicava el Pinell amb Miravet era de més distància que el que anava pel Coll d'Argoles, per això possiblement no era tant utilitzat. Hi ha constància d'aquest recorregut en planells dels anys 1894, 1901...

Fig. 4. Mapa de 1895 reeditat el 1916 amb les noves vies de comunicació, en aquets cas entre Pinell i Miravet .

La construcció de la carretera entre els anys 1914-1921 que anava del Pinell a Móra, passant per Miravet i Benissanet faria que l'antic camí del Pinell a Miravet, pel Coll d'Argoles acabés perdent el protagonisme que havia tingut en segles anteriors. També quedaria en dessús l'antic camí del Pinell a Móra a partir de la línia divisòria entre el Pinell i Miravet i els trams que d'aquest camí portaven a Miravet i Benissanet (vegeu fig. 4).

Fonts

AHN. Archivo Histórico Nacional de Madrid.
ICGC. Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

EVOLUCIÓ DELS COGNOMS DEL PINELL (II)

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Al darrer Fatumer vam mostrar la relació dels 258 primers cognoms que consten al padró municipal de 2018 i vam poder comprovar que alguns d'ells s'han mantingut a la nostra població al llarg de diversos segles. A les fonts documentats següents (el Monedatge de 1329, l'Homenatge de 1391, el Maridatge de 1492, el Fogatge de 1553, el cens d'Aparici de 1714, el cens de 1817, i el de 1887), hi consten els noms i cognoms dels cap de casa, que

corresponen als barons o a les viudes. Els de les dones no van figurar als censos electorals fins a l'any 1933, quan es reconeix el seu dret al sufragi universal. Aquests documents ens proporcionen molta informació onomàstica fins a finals del segle XIX. Així pos, podem saber, per exemple, en quina època apareixen, els que s'han mantingut fins als nostres dies, els que han desaparegut, i, també, els que han desaparegut però que han tornat a aparèixer més endavant tot i que no tinguin cap relació amb el cognom anterior (és el cas de Benages, Faneca o Fontanet).
(continua)

EVOLUCIÓ DELS COGNOMS DEL PINELL (II)

	Cognoms actuals	Monedatge 1329 ¹	Homenatge 1391 ²	Maridatge 1492 ³	Fogatge 1553 ⁴	Cens Aparici 1714 ⁵	Cens 1817 ⁶	Cens 1887 ⁷
1	Alcón						Alcon	Alcon
2	Alerany						Alarany	Alarany
3	Algueró							Algueró
4	Altadill	Altadyl	Altadill	Altadill	Altadill	Altadill	Altadill	Altadill
5	Álvarez							Alvares
6	Amposta			Amposta	<u>Anposta</u>	Amposta	Amposta	Amposta
7	Arnal						Arnal	Arnal
8	Benaiges	Benages						Benajes
9	Borràs	Boraç			<u>Borras</u>	Borras	<u>Borràs</u>	Borràs
10	Borrull				<u>Borrull</u>	Borrull	Borrull	Borrull
11	Chertó						Cherto	Chertó
12	Colell							Collell
13	Espinós			Espinos	Spinos	Espinos	Espinós	Espinós
14	Fabregat							Fabregat
15	Faneca	Fanecha						
16	Feliu							Feliu
17	Ferrer	Ferer	Ferrer		Ferrer	Ferrer	Ferrer	Ferré
18	Fontanet					Fontanet	Fontanet	Fontanet
19	Fucho					Fucho	Fucho	Fucho
20	Guarí						Guari	Guarí
21	Lanort						Lanort	Lanort
22	Llop				Llop			Llop
23	March					Marc	March	March
24	Martí		Martí	Marti	Marti	Martin	Martí	Martí
25	Martínez						Martinez	Martínez
26	Montagut					Montagut	Montagut	Montagut
27	Montaña						Montaña	Montaña
28	Olesa		Olesa	Holesa	Olesa	Aulesa	Olesa	Olesa
29	Pallarés					Pallares	Pallarés	Pallarés
30	Peig							Peitg
31	Quixalòs						Quixalos	Queixalos
32	Sabaté	Çabater			Sabater	Sabater	Sabate	Sabaté
33	Segura	Segura				Segura	Segura	Segura
34	Serrà	Sera			Serra	Serra	Serrà	Serrà
35	Serres	Seres	Serres	Serres	Serres	Serres	Serres	Serres
36	Tramunt						Tramunt	Tramunt
37	Turch							Turch
38	Vallés					Valles	Vallés	Valles
39	Vallespí					Vallespi	Vallespí	Vallespi
40	Vidiella				Vidiella		Vidiella	Vidiella
41	Vinaixa						Binaixa	Vinaixa

- 1 Ortega Pérez, Pascual. *Monedajes de las Encomiendas Hospitalarias de Ascó, Horta y Miravet (siglo XIV)*. Anubar Ediciones. Zaragoza, 1997.
Hernández, Ramon. *La demografia al Pinell del s. XIV al XVI*. Fatumer núm. 49 i 50, desembre de 2008.
- 2 Ortega, Pascual. *La població de les Comandes Templeres i Hospitaleres d'Ascó, Horta i Miravet*. Ed. Patronat Pro Batea. Calaceit, 2006.
- 3 Castellvell, Ventura; Fucho, Felip; Vinaixa, J. Ramon. *Un cens del segle XV. Els habitants de la Batllia de Miravet i les Comandes d'Ascó, Horta i Vilalba segons el maridatge de 1492*. Tarragona, 1994.
- 4 Iglèsies, Josep. *El fogatge de 1553, estudi i transcripció*. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona 1991.
- 5 *Fons Aparici de 1714. Caixa 5-lligall 2701*. Biblioteca de Catalunya, Barcelona.
- 6 Serres, Antònia. *El fons Aparici de 1714*. Fatumer núm. 70, desembre de 2013.
- 7 *Cens 1817*. Carpeta núm 1, número d'ordre 24. Llibre Padrons. Arxiu Històric Diocesà de Tortosa.
- Fucho, Felip. *La demografia del Pinell del s. XVIII*. Fatumer núm 51, març del 2009.
- 7 *Censo electoral de 1887 a 1888*. Padrón de vecindad y listas electorales. Arxiu Històric de la Diputació de Tarragona.

En aquesta taula, podem observar quins són els cognoms més antics, encara vigents, i l'any en què apareixen als documents citats. Això no vol dir que no hi fossin ja abans al poble, o que no existissin en altres períodes de temps ja que cal tenir en compte que entre els document citats hi ha gairebé cent anys de diferència entre uns i altres. És el cas de Llop, que ja apareix al fogatge de 1515, o Martínez, que és citat dues vegades al cens de l'any 1817 però ja figura com a cognom d'un regidor, Balthasar Martínez, l'any 1777, o Turch, que consta al cens de 1887, tot i que l'any 1753, Joaquin Turch fou sotsbatlle, però el seu cognom no figura al cens de 1817.

Cal destacar la diferent grafia que presenten alguns cognoms i com els noms d'oficis Ferrer i Sabater originàriament conservaven la r final (actualment muda en el nostre parlar), que desapareix al segle XVIII. El cognom més antic és Ferré, correspon a un dels pobladors de la primera Carta de Poblament de l'any 1189. Dos cognoms, Altadill i Serres, s'han mantingut a tots els documents consultats. És possible que els cognoms més habituals es repeteixin en més d'una persona sense que hi hagi cap relació de parentiu. A tall d'anècdota, actualment coincideixen nom i cognoms en tres veïns que es diuen Josep Serres Ferré.

Cognoms actuals més freqüents al Pinell

Dels quaranta-un cognoms actuals més antics que ja existien al Pinell al final del segle XIX, actualment en queden vint-i-un com a més habituals. A la taula següent en podem veure el nombre actual d'aquests cognoms l'evolució durant els darrers nou anys. La tendència continua sent la disminució dels cognoms, lligada a la pèrdua de població, que ha passat de 1130 habitants l'any 2009 (574 homes i 556 dones) a 998 habitants l'1 de gener de 2019 (501 homes i 497 dones).

	Cognom	2009	2018
1	Serres	105	87
2	Martínez	56	42
3	Amposta	55	49
4	Vallespí	43	40
5	Montagut	42	40
6	Ferré	34	22
7	Borràs	33	29
8	Martí	30	26
9	March	29	21
10	Borrull	26	19
11	Quixalòs	21	18
12	Guarí	20	18

	Cognom	2009	2018
13	Vidiella	17	14
14	Fabregat	16	15
15	Altadill	14	12
16	Vallés	14	11
17	Pallarès	14	13
18	Olesa	13	11
19	Pellisa	13	11
20	Montaña	12	7
21	Faneca	11	10

Els cognoms més habituals d'homes i dones els anys 2009 i 2018.

Cognoms desapareguts que en algun moment han estat inscrits al Pinell⁸

Entre els cognoms citats a continuació, hi trobem els d'algun capellà, algun secretari de l'Ajuntament, mestres i ciutadans d'origen europeu o africà que durant un període de temps han residit al Pinell.

Abante, Abelló, Adell, Alaguny, Albe, Alemany, Alfonso, Aliart, Alies, Alis, Allorza, Amades, Andreu, Anguera, Argullós, Arasa, Aseno, Aubà, Augat, Avinyó, Avinyona, Badenes, Bas, Badia, Baltasar, Barberà, Barberana, Barceló, Barcelona, Basco, Bedós, Belestar, Bellaubé, Benavent, Berga, Bergués, Bergua, Bigues, Bladé, Bonastre, Bonausa, Bonet, Boneta, Bru, Brull, Busquet, Cabré, Cabrera, Calbet, Calderer, Canal, Canalda, Cardó, Cases, Castellar, Cavaller, Cerdà, Cervelló, Cirera, Clusa, Cobombro, Cogombre, Compte, Constantí, Cottingham, Castelar, Cugat, Dalmau, Damaré, Domingo, Duran, Durana, El Mimouni, Escoda, Escuder, Escurra, Esparraguera, Esteve, Ferriols, Forner, Fornós, Ferrús, Gaçull, Gafulla, Galcerà, Gayarré, Giberga, Giner, Gitard, Gòsol, Gualbeta, Guasch, Guerau, Guiamet, Guihemet, Guill, Guillem, Guitard, Hubbard, Jover, Jordà, Julià, Lacuna, Lahoza, Llorenç, Laur, Lois, Luca, Maestro, Mallorques, Mallorquí, Marco, Martina, Martius, Martorell, Mayor, Mercer, Merino, Meseguer, Micola, Mompou, Montaner, Montargull, Morach, Moragrega, Morer, Morera, Moret, Moya, Mulet, Muñoz, Nadal, Narbonès, Navalles, Negut, Nycola, Oliva, Oliver, Ona, Oriol, Osona, Papaseit, Pascual, Pasqüet, Pasqüeta, Pedrola, Peix, Pelegrí, Peris, Piquer, Plana, Pontarró, Pradell, Pugalt, Querol, Ramench, Ramon, Raull, Rella, Revull, Riba, Ribalta, Ripoll, Ripolla, Roca, Roig, Romei, Romera, Romeri, Romero, Romeu, Rubert, Saborit, Salas, Sales, Sanç, Sança, Sanxo, Satorre, Serretes, Soler, Solera, Solivella, Sparaguera, Talavera, Tàrrega, Termens, Torner, Tost, Treig, Trobat, Trull, Turé, Urgellés, Valentí, Vall, Valls, Vendrell, Vendrella, Ventalada, Vicer, Vidal, Vilalbí, Zacauna.

⁸ Serres Antònia. *Els noms de lloc i de persona del Pinell de Brai*. Ed. Associació Cultural Pi del Broi. Calaceit, 2010.

LO BROI (I)

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Lo Broi és una de les partides de terra més importants del terme. El nom apareix l'any 1207¹ a la Segona Carta de Població, que estableix els límits del terme del Pinell: "et sicut terminatur de ipsa Cabeça de Brocx et vadit in vallem de Penafraita", que traduït diu, "i així es delimita des de la mateixa capçalera del Broi i transcorre cap a la vall de Penafraita". La vall de Penafraita, també dita devesa del Canar serien els actuals Prats, Argiles i Aguilars.

El Broi ocupa la zona sud-oriental del terme, entre el Ribàs, les Esmarrades, la Murtra, el Cugot, el coll d'Àrgoles i el de la Talaia, per on limita amb el terme de Miravet i de Benifallet. La major part de la partida era propietat de Fernando Vallespí, de ca *Pepe*, ara ca *Marcel·la*. A principis del segle XX van arrendar unes parcel·les de bosc perquè les arrabassessin els pagesos i les treballessin a la cinquena. Alguns d'ells van comprar la parcel·la els anys trenta o els seixanta, altres encara mantenen el mateix règim d'explotació, tot i que la cinquena ja no es paga o algunes parcel·les estan ermes.

Topònims²**Broi i de Miravet, l'antic camí del**

Era un camí de ferradura. Comença a la Basseta, segueix pels Estolls i pel camí de les Piteres baixa per passar el barranc de Flors d'en Rella, (en algun document figura font d'en Rella) que deixa a l'esquerra, puja la costa del Broi i en arribar dalt, als Ribassos, deixa l'actual camí a la dreta i per l'inici del camí dels Cugots continua i passa per darrere de la casa del Broi. D'allí pel Broi del Guarda i del Vaquer fa cap al de la Zabel, Mingarra

¹ Serres Antònia. *La carta de poblament de 1207*. Fatumer núm. 43, març de 2007.

² Serres Antònia. *Els noms de lloc i de persona del Pinell de Brai*. Ed. Associació Cultural Pi del Broi. Calaceit, 2010.

i Tinenxar. Per anar a Miravet la sendera seguia des del Broi del Vaquer cap a l'actual bassa del Reg i passat el coll d'Àrgoles continuava cap a Miravet. L'any 1893 el polític republicà Ramon Chies feia la campanya electoral pels pobles del districte de Gandesa. Explicava el seu pas pel Pinell i comentava que el camí de Pinell a Miravet era una senda escabrosa entre muntanyes de pins, que pujava a la vora de la Talaia i baixava després cap a l'horta de la vora de l'Ebre³.

Broi, l'actual camí del

L'actual camí del Broi es va traçar als anys vint del segle passat amb la finalitat de permetre el pas als nous parcers que treballaven a la cinquena el Broi de Marcel·la. Van transformar la sendera en camí de carro. Segueix el camí del Estolls, passa el barranc del mateix nom i després de passar el barranc de Flors d'en Rella reprèn la costa del Broi. En arribar als Ribassos continua recta i més endavant deixa a la dreta el camí de la Murta, passa per davall de la casa del Broi i recorre el barranc Fondo, que baixa des del Broi de l'Agustí de Calil.

Broi, la casa del

Situada dalt del coll del Broi de Marcel·la. És el mas més gran del terme, consta de planta baixa, primer pis i golfes, amb una superfície total de 500 m². Al costat hi havia el corral de bestiar de 1600 m² i l'era. Actualment tot es troba en estat ruïnós.

Broi, casetes del

Algunes casetes estan mig caigudes. Són les de Bernabé, Bessó, Clec, Corredor, Guarda, Havanero, Josep Mª de Marian, Joan d'Andreu, Martínez, Mateu, Mingarra, Pelegrina, Pere Antonio, Picaia, Rico, Roc, Roman, Soguer, Tivenxar, Vaquer, Zabel. Algunes tenen una cisterna al costat.

³ Serres Antònia. *Notícies del Pinell (1811-1938)*, pg. 65-66. Ed. Associació Cultural Pi del Broi. 2017.

Algunes finques del Broi vistes des de la mola del Broi.

La bassa del Reg vista des de la mola del Broi.

Broi, la costa del

Va del barranc de Flors d'en Rella (en algun document es troba escrit font d'en Rella) al coll, on acaba la costa i comença la partida del Broi. Té a la dreta els Ribassos i a l'esquerra el barranc dels Cugots.

Broi, la font del

És la deu més cabalosa del terme, alimenta la font de la Plaça i les 15 fonts que hi ha distribuïdes per la població. Es troba a uns 4 km. del poble, dintre de la propietat del Broi de Marcel·la. A un fondet hi ha una mina, on es baixen unes escales fins on surt l'aigua. Antigament els propietaris feien hort i l'aigua sobrant es perdia. L'Ajuntament va demanar permís per aprofitar aquesta aigua. Com que l'aigua rajava sempre, van dirigir la sobrant per darrere cal Serraller, als Freginals, per regar l'hort de ca Marcel·la i per omplir els rentadors públics. Als anys vint del segle passat, durant la Dictadura de Primo de Ribera, van construir el dipòsit d'aigua del Calvari i van posar aixetes a la font, l'any 1929de manera que ja no hi va haver més aigua sobrant. Aquesta font va proveir d'aigua al poble fins l'any 1964, que va arribar la conducció d'aigua de l'Ebre.

Broi, la mola del

Una mola és un tossal escarpat i de cim planer. És la màxima elevació dels Brois (382,5 m.), separa la partida dels Brois, de la dels Cugots, al costat del terme de Miravet. Al peu es troba la bassa del Reg. Als mapes de l'ICC⁴ consta com a pic de l'Àguila, però al Pinell sempre s'ha nomenat la mola del Broi.

Broi, la moleta del

És un coster de 256 m. situat a l'altra banda de la vall que la separa de la mola del Broi. A la dreta del barranc Fondo.

Broi, los ullals del

Es troben a uns 300 m. més amunt de la font del Broi, al costat del povet. Quan plou molt l'aigua brolla del terra formant els

ullals, amb l'aigua que baixa pels bancals cap el camí i continua pels bancals del fondo.

Cocons

De Bernabé, Futxo, Mingarra i Mateu.

Corrals de bestiar

N'hi havia al Broi de Bernabé, al de Marcel·la i al de Futxo,

Fondo, lo barranc

Baixa des de l'actual finca de l'Agustí de Calil fins a l'inici del camí encimentat de la bassa del Reg. El camí actual segueix el seu curs.

Marcel·la, lo povet de

Es troba al peu de la mola del Broi, més amunt de la font del Broi, però a una altra vessant.

Reg, la bassa del

Situada davall la mola del Broi i al costat del coll Àrgoles, construïda als anys noranta del segle passat per emmagatzemar l'aigua precedent del riu Ebre que proporciona el reg de suport a 700 ha del terme del Pinell⁵. Compta amb una capacitat de 26.500 m³, amb una alçada màxima d'aigua de 4,88 m. Així s'arriba a la cota 309 i exerceix una pressió que permet que l'aigua arribi per gravetat natural a moltes finques del terme.

Talaia, la

Torreta de vigilància, actualment en runes, situada a 391 m. sobre el coll que des de la Murta al Broi, separa el terme del Pinell amb el de Benifallet i Miravet. Domina tota la vall de l'Ebre, de Miravet a Benifallet i part del terme del Pinell, per això era un lloc de vigilància i comunicació des dels segles passats.

4

Institut Cartogràfic de Catalunya

5

Serres Antònia, *Ja és aquí el regadiu*. Fatumer núm. 10, març de 1998.

La casa del Broi de Marcel·la.

Vista de part dels Brois des del camí de la Talaia.

CARRERS D'ABANS: CARRER DEL CASTELL

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

A les fotografies antigues podem observar com es trobava la primera part del carrer del Castell, anomenat així per la torreta d'observació que es trobava a la casa que avui és de la Nuri de Pere Antonio. A les imatges es veuen restes de l'antic empedrat que tenien els carrers del nucli antic. A finals dels anys seixanta s'havia instal·lat la conducció d'aigua i les clavegueres. A partir de 1974, quan era alcalde Joan Comos Pascual, es va començar a pavimentar els carrers. Un grup de veïns i l'agutzil, Guillermo Serres, comenten com iniciar les obres.

El carrer del Castell als primers anys setanta. Foto: Joan Comos Pascual.

Així es trobaven alguns carrers del poble abans de encimentar-los els anys setanta. Foto: Joan Comos Pascual.

El carrer del Castell en l'actualitat.

FAMÍLIES D'ABANS: FAMÍLIA DE CA L'AMÀLIA

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

A la primera fotografia de la família de ca l'Isidoro veiem a Josep Vallespí Argullós, "lo Pinxo de la Francisqueta" i la seua dona Amàlia Feliu Garcia. Van tenir quatre fills. Amàlia casada a Batea amb Pepe lo Ferre, Rosario, mare de Bernabé de la Rosario, Dolores que va morir jove i Josepa Vallespí Feliu, casada amb Ramon Amposta de ca Marian, els quals van tenir dos fills: Manuel que es va casar amb la Cinta Borràs, del Tocaio i Amàlia casada amb Joan Faneca "Rico".

*Josep Vallespí Argullós, Lo pinxo de la Francisqueta, casat amb Amàlia Feliu.
Pares de Josepa Vallespi.*

Família de Ramon de Marian i Josepa de l'Amàlia, amb els fill, Manolo i Amàlia, l'any 1936.

LA FESTA DE SANTA MAGDALENA

Com cada any hem celebrat la festa de Santa Magdalena quinze dies després de Pasqua, el dissabte 4 de maig. Enguany, tot i caure la festa al maig, ens va acompanyar aquest element atmosfèric tan comú al Pinell: el vent. I al vespre,

a la processó no van poder lluir les espelmes que juntament amb el silenci, el toc de la campana i el cant típic, crea un ambient màgic, d'emocions i records. Fins a l'any que ve!

Sortida de la processó cap a l'Ermita.

La processó del vespre, amb els quintos portant la peanya.

TARDA DE VINS I MÚSICA AL PINELL

L'Escola Municipal de Música de Benissanet ens va oferir el dissabte 27 d'abril un concert al parc infantil, amb la col·laboració de l'Ajuntament del Pinell. Els jòvens músics de Bot, el Pinell, Benissanet, Riba-roja i Tivissa ens van delectar amb la seva habilitat per interpretar diverses peces musicals.

Els pares i mares dels alumnes van participar preparant unes tapes que sempre fan més complaents les trobades, juntament amb dos bodegues del Pinell serra de Cavalls i Portes Obertes i una de Bot que van posar la beguda. Una tarda esplèndida! Gràcies a tots els qui l'han fet possible.

ALUMNES DE 6È

Alumnes de 6è que el proper curs començaran l'Educació Secundària.

PINELLART 2019

Els dies 8 i 9 de juny va tenir lloc la XII Fira d'Artesania PinellArt davant del celler cooperatiu. Amb el títol de Terra i Foc, aquest any ha estat dedicada exclusivament al món del fang: terrissers, ceramistes, escultors. Hem pogut veure com treballen cadascú dels professionals les seves obres amb tècniques diferents de forma artesanal. Com tots els anys també han estat els artesans del poble que han exposat els seus productes.

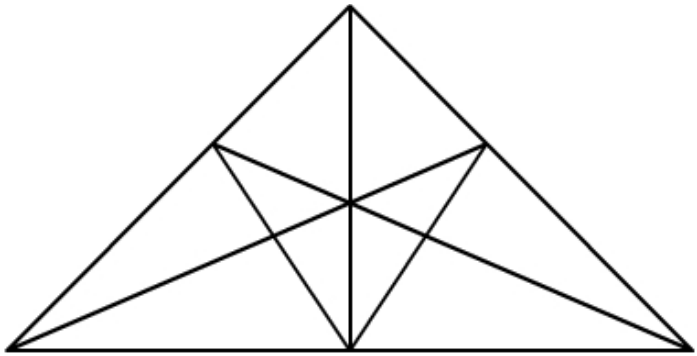
Una fira, a més a més, plena d'activitats i diversió per tota la família: cercavila de la Brai Band, concert i jazz amb l'escola

de Música de Benissanet, ball de bastons de l'Orfeo de Reus, animació del grup de grallers de l'Ull del Bou, ball de festa el dissabte per la nit, Cap de Dansa, tallers de ceràmica, xerrades, exposicions dins de la Cooperativa, jornada de portes obertes a la Catedral del Vi, tirada de Birles Intercomarcal...

També hi hagut l'espai Lo Pinell a la taula per passar una bona estona amb un bon vinet local acompanyat d'alguna llepolia.

PINELLART 2019

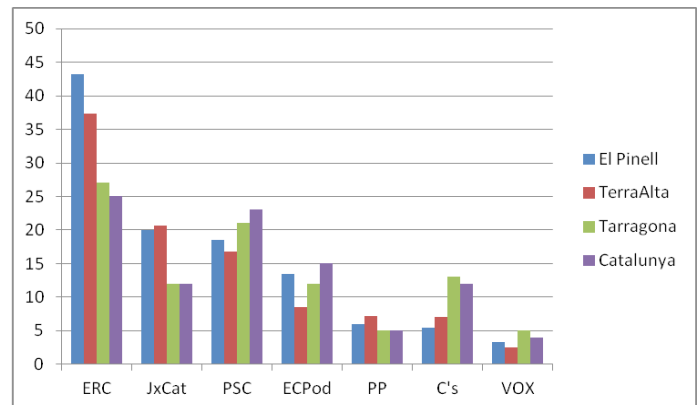
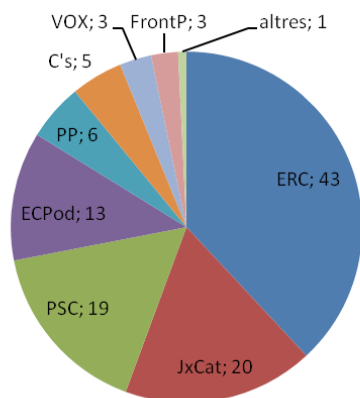

ELECCIONS 2019

AGUSTÍ COLELL

Resultats de les eleccions al Congrés de Diputats espanyol del 28 d'abril de 2019.

partit	%	vots
ERC	43	247
JxCat	20	114
PSC	19	106
ECPod	13	77
PP	6	34
C's	5	31
VOX	3	19
FrontP	3	16
altres	1	5
Nuls		5
participació	83%	
Cens		793

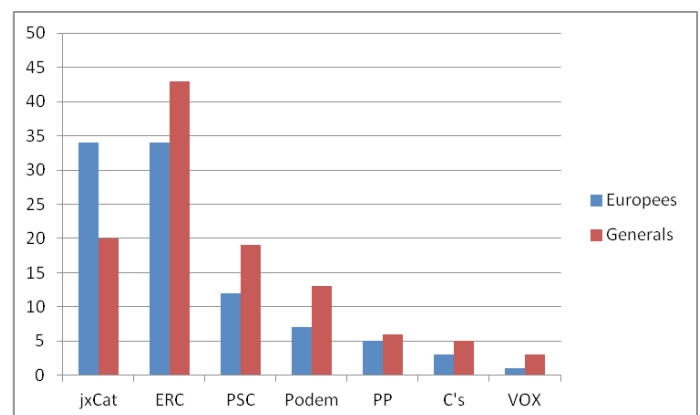

Resultats de les eleccions al Parlament Europeu del 26 de maig.

	Europees		Generals
	vots	%	%
jxCat	231	34	20
ERC	229	34	43
PSC	81	12	19
Podem	48	7	13
PP	34	5	6
C's	21	3	5
VOX	9	1	3
altres	7		
cens	804	83%	
votants	673		
blanc	9		
nuls	3		

A la columna de més a la dreta hi figuren els resultats de les Generals passades.

El gràfic següent compara els dos resultats Europees-Generals VOX hi participa per primera vegada.

A les Europees de l'any 2014 va haver una participació del 43% en contrast amb el 83% de les actuals, degut a la coincidència amb les eleccions municipals.

En el quadre i gràfic següents es fa una comparativa amb la comarca, província i comunitat autonòmica en %:

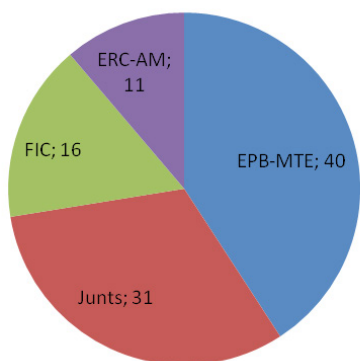
	El Pinell	Terra Alta	Tarragona	Catalunya
ERC	43	37	27	25
JxCat	20	21	12	12
PSC	19	17	21	23
ECPod	13	9	12	15
PP	6	7	5	5
C's	5	7	13	12
VOX	3	2	5	4

Eleccions municipals del 26 de maig

	2019		2015
	vots	%	%
EPB-MTE	285	40	39
Junts	225	31	28
FIC	112	16	11
ERC-AM	82	11	15
PP			5
cens	813		
Vots	727	89	82
Nuls	6	1,6	2,7
Blanc	5	1,5	2,5

El diagrama de sectors del percentatge de 2019 és

En haver censats, a 31 de desembre de 2018, menys de 1000 persones s'ha reduït a 7 el número de regidors, que són:

Eva Amposta Serres	EPB-MTE
Marta Fornells Vallespí	EPB-MTE
Ricard Vallespí Montagut	EPB-MTE
Laura Vallespí Martí	Junts
Tània Amposta Quixalós	Junts
Delmir Prieto Serrà	FIC
Sergi Serrano Segura	ERC-AM

Les dos dones més grans del poble exerceixen el seu dret de vot.

CONSTITUCIÓ DE L'AJUNTAMENT

Constitució de l'Ajuntament i elecció de l'alcaldeessa el dia 15 de juny de 2019.

III CONCURS DE POESIA I NARRATIVA BREU "LLETRES AL VENT" 2019

El passat 5 d'abril es va celebrar el 3r concurs de narrativa i poesia breu, aquest va ser organitzat per l'Ajuntament de Gandesa i la Biblioteca de Gandesa Dr. Mn. Joan Baptista Manyà.

El concurs tenia com a objectiu promoure i fomentar els àmbits literaris de la poesia i de la narrativa.

Els concursants havien d'escriure una obra de poesia o narrativa breu d'un tema totalment lliure i enviar-la al correu de la biblioteca per a que així pugui ser evaluada o lliurar-la en un sobre si es presenta a paper (si és escrit a paper, s'havien de presentar 5 còpies: una per a cada membre del jurat i una altra per a llegir-la en públic). Els poemes podien tindre com

màxim 40 versos i si es tractava d'una narració, no hi podien haver més de 2.500 paraules escrites. Cada participant podia presentar com a màxim 2 obres. Aquestes podien estar escrites en català o en castellà.

Per a que el missatge de la literatura hi pogués arribar el més lluny possible, el concurs estava obert a tothom, es podia presentar gent de totes les edats.

Eric Serres Briancó, de ca Laureano, alumne de 2n d'ESO de l'Institut de Gandesa va guanyar un premi accèssit de poesia en la quarta categoria. Aquest és el seu poema. Enhorabona!

Tu voz

Si callas hay silencio ,
si callas el mundo calla,
si callas ya no pienso,
si callas nunca el calla.

Cobarde no lo eres,
cobarde no lo serás,
cobarde, si te crees.
en cobarde te convertirás.

Si callas no molestas,
si callas no contestas,
si callas vas por bien,
si callas de cero a cien.

Valiente, no la creas,
valiente si te esmeras,
si te esmeras en callar,
en callar hasta el final.

La puerta calla, la puerta cierra,
la puerta habla, y se despierta,
la luz habla, incandescente,
la luz calla, ya no se enciende.

La tormenta calla, desaparece,
la tormenta habla, su fuerza crece,
el sol habla, el sol naciente,
el sol calla, el sol poniente.

Si algo no te interesa,
su flor marchita apesta.
Si por hablar no has de gustar,
te será mejor callar.

Si calla el alma se va la calma.
Si calla el cuerpo ya estás muerto.
Si calla el sentido estás perdido.
Si calla tu voz sentimiento atroz.

PINTURES DE MAGDA SEGURA

Publiquem ara aquestes pintures realitzades per Magda Segura, que al darrer Fatumer, on es va realitzar una entrevista, no es van poder exposar per manca d'espai.

EL MODEL CANVAS

CONSELL COMARCAL DE LA TERRA ALTA

EL MODEL CANVAS, UNA EINA ESTRATÈGICA PER DESENVOLUPAR MODELS DE NEGOCI.

Un Model de Negoci descriu la manera i dóna forma lògica, a com una organització guanya diners, a través de crear, distribuir i retenir valor. Per tal d'analitzar i validar els models de negoci existeix una tècnica denominada CANVAS. El busines Model Canvas, va ser creat per Alexander Osterwalder l'any 2010 en el seu llibre Business Model Generation (Generació de models de negoci). Osterwalder és un dels teòrics del marketing i dels model de negoci més prestigiosos de l'actualitat.

Com explica Alexander Osterwalder "la millor manera de descriure un model de negoci és dividir-lo en mòduls bàsics que reflecteixin la lògica que segueix una empresa per aconseguir ingressos. Aquests mòduls cobreixen les quatre àrees principals d'un negoci: clients, oferta, infraestructures i viabilitat econòmica

Aquest model ofereix a la persona emprenedora una estratègia organitzada que ajuda a reflexionar de manera ordenada sobre el seu model de negoci donant resposta a les següents preguntes:

Que volem fer?

Com ho farem?

A qui li vendrem?

Quin benefici obtindrem?

Qualsevol persona interessada en aquestes sessions formatives pot adreçar-se a l'àrea de desenvolupament econòmic del Consell Comarcal Tel. 977 420 028 e-mail:deconomica@terra-alta.cat.

Aquests son els elements i la plantilla a desenvolupar amb el model CANVAS:

<p>Socis clau </p> <p>Enumera els agents amb els que necessites treballar per fer possible el funcionament del model de negoci (aliances estratègiques, proveïdors...).</p>	<p>Activitats clau </p> <p>Quines són les activitats nuclears per a la teva empresa. És important tenir clar aquest bloc perquè és al que es dedicarà la teva empresa, la resta, el que aporti menys valor, podràs subcontractar-lo.</p>	<p>Proposta de valor </p> <p>Per definir la teva proposta de valor és crític saber quin problema ajudes a solucionar als teus clients.</p>	<p>Relació amb el client </p> <p>Reflexiona sobre quina serà la teva relació amb els clients. On comença i on acaba aquesta relació. També la teva estratègia a xarxes socials i en màrqueting online seran clau en la teva relació amb clients.</p>	<p>Segment de clients </p> <p>Per determinar el teu nínxol de mercat, pregunta't a qui crees valor.</p>
	<p>Recursos clau </p> <p>Què necessites per portar a terme l'activitat de la teva empresa? Els recursos poden ser físics, econòmics, humans o intel·lectuals.</p>		<p>Canals </p> <p>Identifico quin serà el mitjà pel que faràs arribar la teva proposta de valor al teu segment de clients objectiu.</p>	
<p>Estructura de costos </p> <p>Després d'analitzar les activitats clau, els recursos clau i els socis clau, reflexiona sobre els costos que té la teva empresa.</p>		<p>Fonts d'ingressos </p> <p>Has de tenir clar com guanyaràs diners. Al principi posa totes les opcions que se t'acudeixin i posteriorment comprova com i quant està disposat a pagar el teu client objectiu (venta d'actius, subscripció, publicitat...).</p>		

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 25/01/2019

Membre absent: Santiago Pallarés Ferré (PDCAT).

- S'ACORDA, per 4 vots a favor (EPPB-E), 2 abstencions (PDCAT) i 2 en contra (1 FIC i 1 ERC), aprovar **prohibir aparcar** vehicles al c/ Botera.
- S'ACORDA, per 7 vots a favor (4 EPPB-E, 2 PDCAT i 1 ERC) i 1 en contra (FIC), aprovar autoritzar a l'adjudicatària del contracte especial d'ús del bar **la Pianola instal·lar màquines recreatives**.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar moció per a la **millora dels camins** presentada per la FIC.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 EPPB-E i 1 ERC) i 3 en contra (2 PDCAT i 1 FIC) moció de posicionament de rebuig al projecte del macro **abocador** que es pretén construir a **Riba-roja** consensuat al Consell d'alcaldes de la Ribera d'Ebre de 04/01/19.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 EPPB-E i 1 FIC) i 3 abstencions (2 PDCAT i 1 ERC) aprovar demanar que tot l'import del **pla PAM 2019** es destini a despesa corrent.

➤ informació d'alcaldia

Informa que la subvenció del PAM 2019 s'ha reduït respecte any anterior, ja no es donarà la subvenció Pexit. El cost que es paga en concepte de cànon d'aigua per l'ajuntament s'ha incrementat considerablement.

Informa que arran l'aprovació de la Llei de Pressupostos de l'Estat, les mares de nens que vagin a la llar d'infants es podran deduir a l'IPRF aquest import si reuneixen els requisits que marca Llei pressupostos.

➤ Precs i preguntes

La regidora Vallespi (PDCAT) pregunta com s'ha cobert per l'Ajuntament la **baixa de la treballadora de la guarderia**.

L'alcaldessa respon que una treballadora municipal va demanar passar de jornada complerta a jornada parcial i es va iniciar procés per seleccionar una nova persona per cobrir aquest espai temporal. De les dues persones presentades es va escollir una. Al trobar-se en època nadalenca tot es va endarrir 5 dies.

La regidora Vallespi i regidor Prieto (FIC) pregunten si en les properes eleccions municipals seran **7 o 9 regidors**.

L'alcaldessa respon a 1 de gener eren 998 habitants . Ara, al 25 de gener, són 1.027 habitants. No tenen informació de com quedarà el tema.

El regidor Prieto pregunta si el subdelegat s'ha posat en contacte i ha donat resposta a la petició fetes per l'obra de **mas Moteller**.

L'alcaldessa respon que no.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 25/02/2019

- S'ACORDA, per 8 vots a favor (4 EPPB-E, 3 PDCAT i 1 ERC) i 1 en contra (FIC), aprovar **pla de desplegament de fibra òptica**.

➤ S'ACORDA, per 8 vots a favor (4 EPPB-E, 3 PDCAT i 1 FIC) i 1 abstenció (ERC) aprovar elecció lliure com **jutge de pau substitut** a Ricard Vallespi Dealbert.

➤ S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 EPPB-E i 1 FIC), 3 abstencions (PDCAT) i 1 en contra (ERC), aprovar ratificar decret d'alcaldia, en que s'acorda demanar bestreta d'avançament de tributs a **Base gestió d'ingressos** de Diputació.

➤ S'ACORDA, per unanimitat, aprovar sol·licitud de **subvenció pla PAM** de Diputació 2019. Aprovar moció grup FIC per demanar la **llibertat dels presos polítics**.

➤ **Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar**

- Despeses: Factures 2018 pendents pagament: 64.635,76 €. Factures 2019 pendents pagament: 39.209,13 €.

➤ **informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar**

- Catalunya Caixa: Falta per amortitzar: 103.822,26 €.

- Préstec ICO amb el Banc Sabadell: Capital pendent de 48.667,10 €.

➤ **Precs i preguntes**

El regidor Prieto pregunta a que obeeix l'increment del **canon de l'aigua** que ha pagat l'any passat l'Ajuntament.

L'alcaldessa respon que a l'aigua de les fonts del poble. Al no haver comptadors, es fa una lectura estimada i l'ACA va fer una inspecció i d'aquí l'increment.

El regidor Prieto manifesta que el **cartell de l'AMI** torna a estar trencat.

L'alcaldessa diu que s'arreglarà.

El regidor Prieto manifesta que cal canviar adreça del **segell Ajuntament** per afegir " 1 d'octubre".

L'alcaldessa diu que es farà en breu.

El regidor Prieto demana que es posi la **foto del president Puigdemont** a la sala de plens, igual com al DARP de Gandesa.

L'alcaldessa manifesta que no té cap foto.

El regidor Prieto pregunta quants **regidors** haurà propera legislatura si 9 o 7.

L'alcaldessa manifesta que a data 01-01-2018 eren 998, malgrat que avui són 1027.

El regidor Segura (PDCAT) manifesta que això que ha passat és culpa de l'equip de govern i del secretari per no estar atents.

El secretari respon que el Consell Comarcal també és veurà afectat per aquesta baixada de regidors, que ha afectat també algun altre poble de la comarca. El regidor Segura és conseller comarcal i està a l'equip de govern, també ho podia haver mirat ell, com conseller comarcal, on també tenen les dades. Tot aquest tema està molt controlat per l'oficina del cens electoral i s'han donat força casos de regidors imputats penalment per voler empadronar a gent al municipi quan en veritat no hi resideixen...

A continuació s'estableix una discussió entre tots els membres intervinents amb arguments reiteratius.

La regidora Vallespi i regidor Pallarés (PDCAT) manifesten que cal explicar més qui són i que defensen els membres de **l'Ateneu popular La Pastora**, que organitzen la caçotada al municipi. Aquesta gent van

contra l'energia eòlica, entre altres coses.

L'alcaldeessa manifesta que canviarà el pregó i explicaran més tot aquest tema.

Els hi donarà les seves dades per si volen conèixer més aquesta entitat. És un casal popular que hi ha a la Terra Alta. L'Ajuntament col·laborarà amb taules i cadires.

El regidor Prieto considera que aquest acte que vol fer aquesta entitat és un acte de precampanya electoral.

A continuació s'estableix una discussió entre tots els membres intervinents amb arguments reiteratius.

El regidor Prieto manifesta que ha sortit en premsa que la Diputació ha donat suport a l'**abocador de Riba-Roja d'Ebre**, amb arguments similars als que ell va defensar en aquest Ple.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 02/04/2019

Membres absents: Marc Martínez Aroca (EPPB-E) i Magdalena Serres Borrull (ERC)

- Donar compte del nomenament de **secretaria accidental** d'Elàdia Borràs.
- S'ACORDA, per unanimitat, atribuir les funcions de **tresoreria** a Elàdia Borràs, secretaria- interventora d'aquest Ajuntament. Elecció per sorteig dels membres de la mesa electoral per les **eleccions a Corts Generals** el 28-04-2019. Aprovar **padró municipal** a 01-01-2019. Aprovar expedient contractació de les obres de "Pavimentació i serveis **c/ Tortosa** fase IV"
- S'ACORDA, per 6 vots a favor (3 EPPB-E i 3 PDCAT) i 1 abstenció (FIC), ratificar Decret **d'aprovació del DUPROCIM**. (Document únic de Protecció Civil Municipal).
- S'ACORDA, per 4 vots a favor (3 PDCAT i 1 FIC), 1 abstenció (EPPB-E) i 2 en contra (EPPB-E) aprovar la proposta presentada pel grup FIC de l'expedient i del plec de clàusules per a la concessió administrativa d'ús privatiu del **bar de la piscina**.

➤ informació d'alcaldia

Informa sobre el Pla d'Ordenació Forestal.

➤ Precs i preguntes

El regidor Prieto comenta que un dia no hi havia **vigilant a l'escola**. L'alcaldeessa assumeix la responsabilitat. El regidor Delmir pregunta que si es va aprovar pel Ple que hi hagués un vitgilant i no hi estava, si es pot imposar algun tipus de sanció. La secretària accidental comenta que si no hi ha ordenança, no hi ha sanció.

El regidor Prieto comenta que un veí del carrer Palla es va queixar de la **brutícia per obres**. El regidor Segura comenta sobre la brutícia dels excrements de gossos i gats als carrers. Que estaria bé que hi hagués voluntat de fer una ordenança cívica.

L'alcaldeessa comenta que proposaran una ordenança cívica que contempli tots aquests temes de brutícia.

El regidor Prieto pregunta si hi ha **contenidors de recollida de fitosanitaris**. L'alcaldeessa comenta que la botiga subministradora

recull els envasos de fitosanitaris i que properament a Gandesa s'obrirà una deixalleria comarcal. El regidor Segura afegeix que la deixalleria farà servei de deixalleria mòbil i que passarà puntualment pels pobles de la comarca per poder fer recollida dels productes que ara no es poden deixar a la deixalleria municipal.

El regidor Prieto comenta que la Junta de Santa Magdalena no sap si està legalment constituïda i pregunta com se l'ajuda. L'alcaldeessa contesta que li sembla que, ara per ara, no està constituïda i per tant no poden sol·licitar subvencions a les administracions. Tot i així, l'Ajuntament sempre ha col·laborat amb la Junta en tot allò que necessiten. Es produeixen diverses intervencions per part del regidor Segura i la secretària accidental, com a exmembre de la Junta de Sta. Magdalena, que comenten que durant uns anys hi havia subvenció de Diputació per arranament de zones d'ermita i l'Ajuntament sempre sol·licitava subvenció i que, un cop es van retirar aquesta subvenció, l'Ajuntament sempre ha continuat col·laborat amb la Junta.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 30/04/2019

Membres absents: Santiago Pallarés Ferré (PDCAT) i Magdalena Serres Borrull (ERC)

- Elecció per sorteig dels membres de la mesa electoral per a les **eleccions municipal i parlament europeu** del 26-05-2019.
- S'ACORDA, per 6 vots a favor (4 EPPB-E i 2 PDCAT) i 1 abstenció (FIC), iniciar l'expedient per a la declaració de la Font de Dalt, la Font de Baix i Lo Safareig com a **Béns Culturals d'Interès Local** i inclusió en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català. Publicar anunci informatiu sobre la voluntat d'aprovar l'**ordenança municipal reguladora de la Convivència Ciutadana i ús dels espais públics** del Pinell de Brai.
- S'ACORDA, per unanimitat, moció presentada pel grup FIC de **suport a la caça** a Catalunya, moció a favor de la **llibertat d'expressió**, moció per a connectar amb **el pou del mas de Moteller** i moció per a posar en marxa el **centre de dia** de la Pianola

➤ informació d'alcaldia

Informa sobre denúncies, a la Junta Electoral de Zona de Tortosa, sobre pancartes i símbols partidistes efectuades pel Partit Popular i l'Entitat Aixeca't-Levántate.

Informa finalització de les pràctiques del Programa de Garantia Juvenil 2018.

Informa finalització de les obres de neteja de franges perimetrals.

➤ Precs i preguntes

El regidor Prieto demana que quan finalitzen els períodes electorals es tornin a col·locar els **cartells de l'AMI**. I que si per problemes de sentències, la quota de l'AMI no pot ser abonada per l'Ajuntament, el seu grup, si és necessari, la pagarà.

El regidor Prieto fa un recordatori de les diverses mocions presentades pel seu grup: arranament camins, revisions de magatzem de gas, caserna Guàrdia Civil i adreça ajuntament.

L'alcaldeessa respon que pel que fa a les intervencions en **camins** s'han efectuat arranaments de desperfectes d'aiguats, s'ha arranjat

el camí de les Eres i el camí de Sta. Magdalena.

Pel que fa a les **revisions del magatzem de gas**, comenta que l'empresa ja va trametre a l'Ajuntament les seves inspeccions i que el titular de l'empresa és el responsable de l'activitat.

Pel que fa a la **caserna de la Guàrdia Civil**, comenta que des que el regidor Prieto va presentar la moció no ha entrat ningú a la caserna.

Pel que fa a l'**adreça de l'Ajuntament**, comenta que és Pl. Catalunya 1 d'octubre de 2017.

La regidora Vallespí fa la petició que s'hauria de **netejar el Pilonet**.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 13/05/2019

➤ Sorteig membre mesa electoral mesa B, 2n suplent de 2n vocal per a les **eleccions municipals i parlament europeu** del 26-05- 2019.

➤

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 04/06/2019

➤ S'ACORDA, per 4 vots a favor (EPPB-E), 4 abstencions (3 PDCAT i 1 ERC) i 1 en contra (FIC), adjudicar el contracte de "Pavimentació i serveis d'un tram del **c/ Tortosa IV fase**", a Georalfacs Road SL per 76.020,52 €.

➤ S'ACORDA, per 8 vots a favor (4 EPPB-E, 3 PDCAT i 1 ERC) i 1 en contra (FIC), el model de **control intern** simplificat en règim de fiscalització i intervenció limitada prèvia per a despeses i obligacions, de control inherent a la presa de raó en comptabilitat sobre els drets i ingressos i de sol·licitud d'assistència per implementar el model de funció interventora aplicable pels ens locals.

➤ S'ACORDA, per 8 vots a favor (4 EPPB-E, 3 PDCAT i 1 ERC) i 1 abstenció (FIC), ratificar Decret 273/2019 sobre pròrroga **serveis telecomunicacions** Localret.

➤ S'ACORDA, per unanimitat, aprovar els models de **declaració del registre d'interessos**.

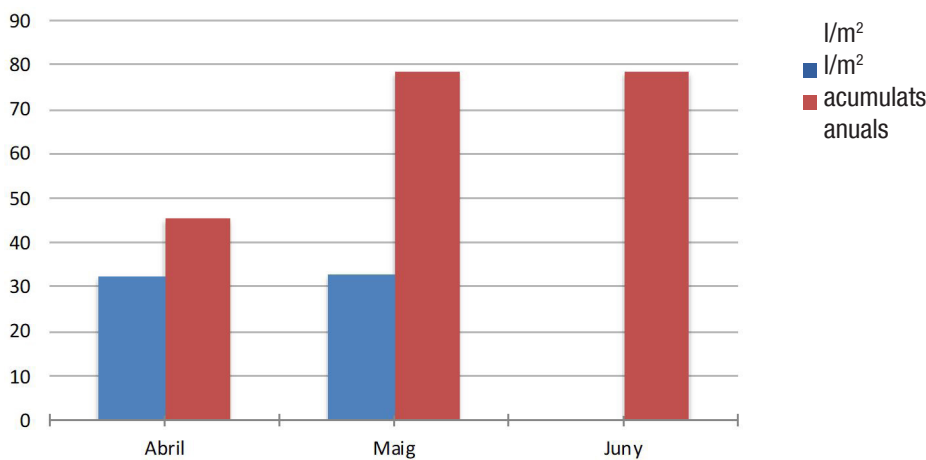
EL TEMPS

REGISTRE DE TEMPERATURES I PLUVIOMETRIA DELS MESOS D'ABRIL, MAIG I JUNY DE 2019

SIMÓ FERRÉ SERRES

En la taula següent s'expressen les temperatures màximes, mínimes i mitjanes. En el gràfic de barres les precipitacions dels mateixos mesos.

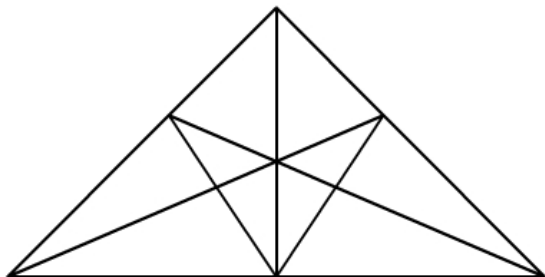
Fe d'errates: Error als numeros de pluja del fatumer 92.

	Abril		Maig		Juny	
màxima / mínima abs.	25,8	5,3	27,3	8,7	40,9	11,9
Dia	14	6	8	6	29	12
màxima / mínima mitj.	19,2	9,8	23,2	12,3	28,3	16,3
Mitjana	13,8		17,5		22,4	

	Abril		Maig		Juny	
Pluja mensual	32,5	33	0	8,7	40,9	11,9
Pluja mensual mitjana (2001-2018)	51,0	50,0	25	6	29	12
Episodis de pluja (> 1 mm)	6	4	0	12,3	28,3	16,3
Pluja anual acumulada	45,5		78,5		78,5	

1 Quants triangles pots comptar en aquesta figura?

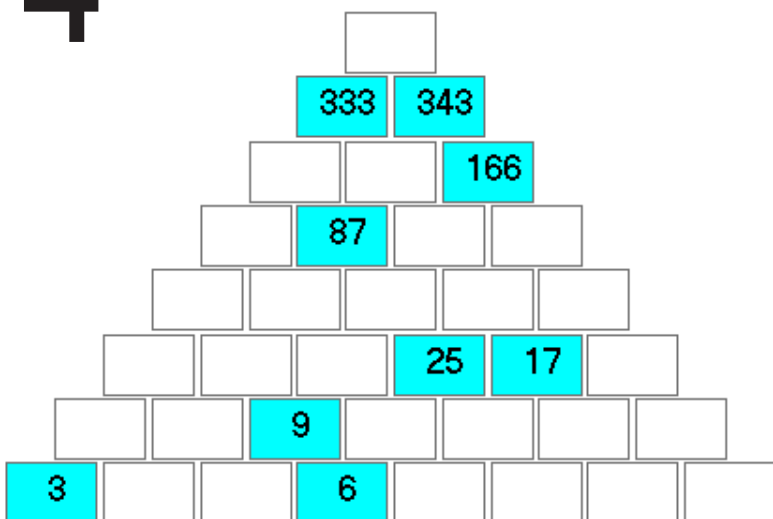

3 Un pastisser rep tres paquets amb 100 caramels cadascun. Els caramels estan embolicats en paper transparent. Les bosses són opaques i porten l'etiqueta del tipus de caramel que conté. Un dels paquets conté caramels de taronja, un altre de llimona i, el tercer, assortits: 50 de taronja i 50 de llimona.

Poc després el fabricant l'avisava per telèfon que s'havia equivocat al posar les etiquetes a les bosses i que cap de les etiquetes està al seu lloc, per exemple a la bossa "assortits" tots són de llimona o tots són de taronja. El problema del pastisser és esbrinar el contingut correcte de cada paquet traient el mínim de caramels del mínim de bosses. Una nena que va a comprar pa li diu al pastisser que si li dona una caramel i li el deixa triar li resoldrà el problema.

2 En una classe de 6è de primària hi ha nens i nenes. Cadascuna de les nenes fa una encaixada de mans amb cadascun dels nens. Entre tots es fan 21 encaixades de mans. Quants alumnes té en total la classe?

4 Intenta resoldre el sudoku i el triangle numèric següents:

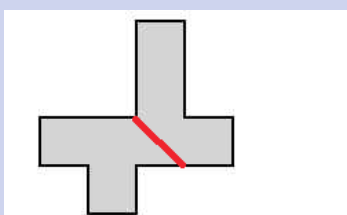

	5							9
4					3	7		
					5	8		
6			2				9	7
1				9	4	5	8	
			1					2
		2						
		9		4		3		
8	4	1		7		2		

Solucions als passatemps de la revista anterior (núm. 91)

1 Tots els mesos tindran 28 dies, o més.

2 Hi ha 7 quadrats iguals. A cada germà li'n toquen 3 i mig. Només cal dibuixar una diagonal en un quadrat intern.

3 Per errada d'edició, l'exercici 3 del Fatumer 91 va ser el mateix que el del número anterior i la solució estava en el mateix Fatumer 91.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament del Pinell	977 426 231	Punt d'informació juvenil	977 420 614
Consultiu mèdic del Pinell	977 321 395	Estació d'autobusos Gandesa	977 420 910
Generalitat de Catalunya Deleg. Territorial del Govern	977 441 234	RENFE Móra la Nova	977 400 349
Ambulàncies Gandesa	977 420 697	Avaries Telèfon	1002
Urgències	977 420 036	Avaries llum	977 440 032
Creu Roja Batea	977 420 965	Mossos d'Esquadra	088
CAP Gandesa Ambulatori	977 421 245	Bombers Urgències	977 420 080
Ambulatori Tortosa	977 500 333	Bombers Consultes	977 420 885
Hospital Verge de la Cinta	977 519 100	Farmàcia Pinell	977 426 076
Hospital de la Santa Creu	977 500 533	Hospital Móra d'Ebre	977 401 811 977 401 863
Quinta Aliança	977 501 344	CEIP Cèsar Martinell	977 426 216
Consell Comarcal de la Terra Alta	977 420 018	Serveis funeraris Mena	977 178 376
DARP Gandesa	977 420 146	Funerària comarcal Móra d'Ebre	977 403 112

FARMÀCIES DE GUARDIA

SETMANA	JULIOL	AGOST	SETEMBRE
PRIMERA	Corbera d'Ebre	Horta de Sant Joan	Villalba dels Arcs
SEGONA	Gandesa	Gandesa	Batea
TERCERA	Villalba dels Arcs	Arbes	La Pobra de Massalua
QUARTA	Batea	Corbera d'Ebre	Horta de Sant Joan
QUINTA	Horta de Sant Joan	Villalba dels Arcs	La Fatarella

CAPS DE SETMANA: Móra d'Ebre. Les farmàcies de guàrdia mantenen els torns setmanals. Gandesa està oberta tots els dissabtes de 10h fins a 20h.

Telèfons: Arnes 977 435 389 / Batea 977 430 263 / Bot 977 428 200 / Caseres 977 431 859 / Corbera 977 420 465 / La Fatarella 977 413 417 / Gandesa 977 420 069 / Horta 977 435 023 / El Pinell 977 426 076 / La Pobra 977 439 727 / Villalba 977 438 105

TRENS

RENFE	www.renfe.es 902 240 202			
	Tortosa	Tarragona	BCN	Tren
Móra la Nova	5.56 **	7.09	8.10	RE
6.43 *	7.43	8.53	10.09	RE
8.18	9.00	10.19	11.36	RE
12.18	11.07	12.16	13.37	RE
14.05	13.33	14.40	15.40	CE
17.42	15.43	16.56	18.07	CE
19.12	17.08	18.23	19.37	CE
	18.36	19.57	21.07	RE
	19.31	20.55	22.07	RE
	20.52	22.13	23.22	R

* Els diumenges circula des de Reus
** No circula els diumenges

AUTOBUSOS

HISPANO IGUALADINA
Gandesa -> Tarragona

www.igualadina.net | 902 292 900

Parada	de dilluns a divendres en període lectiu	de dilluns a divendres en període NO lectiu
Gandesa	6.30-14.00	7.00-14.30
Móra la Nova	6.55-14.25	7.25-14.55
Reus	7.45-15.15	8.15-15.45
Tarragona	8.15-15.45	8.45-16.15

Tarragona -> Gandesa

Parada	de dilluns a divendres en període lectiu	de dilluns a divendres en període NO lectiu
Tarragona	11.00-16.45	9.00-16.30
Reus	11.20-17.15	9.35-17.05
Móra la Nova	11.55-17.50	10.10-17.40
Gandesa	12.25-18.20	10.40-18.10

Llocs de sortida: Barcelona: Estació d'autobusos de Sants, Tarragona: Estació d'autobusos, Reus: Estació d'autobusos, Alcanyis: Av. d'Aragó, 5, Gandesa: Estació d'autobusos.

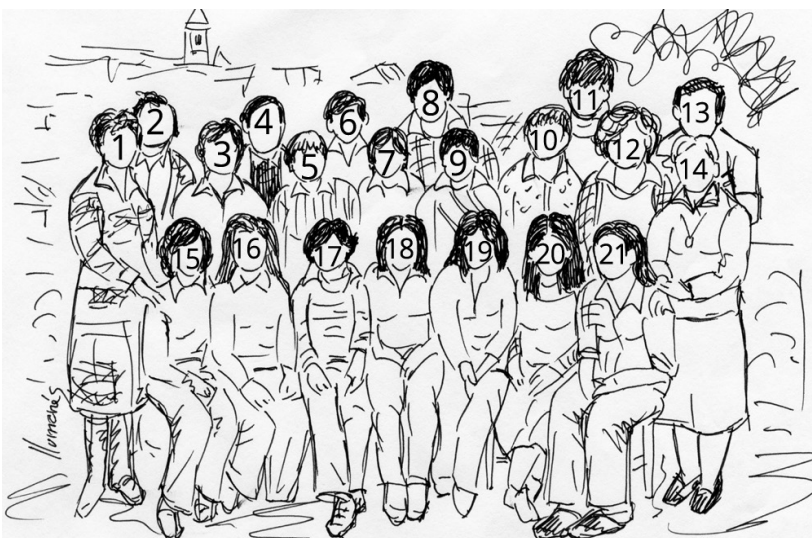
HIFE

www.hife.es | 902 119 814 | Sortides des del Pinell de Brai

Sortida	Destí	Arribada	Dies
06.00	Gandesa	06.15	DI a Dv feiners
06.00	Móra la Nova	06.50	DI a Dv feiners
07.45	Tortosa	08.15	DI a Ds feiners
07.45	Barcelona	12.00	DI a Ds feiners
07.45	Gandesa	08.00	DI a Dv feiners
08.15	Tortosa	09.00	DI a Dv feiners
08.15	Barcelona	12.00	DI a Dv feiners
09.05	Gandesa	09.20	diari
09.05	Saragossa	11.00	diari
09.05	Pamplona	15.30	diari
09.05	Burgos	19.10	diari
09.05	Madrid	16.35	DI a Ds feiners
13.10	Tortosa	14.25	diari *
13.10	Castelló	17.35	diari *

* Parada al costat de la canterilla dels dos ulls

SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI

1. Mª Carme Català Milà, mestra
2. D. Rafael Calvo Parra, mestre
3. Remei Serres Amposta de l'Andreu
4. D. Andreu Casado Casadó
5. Llorenç Arnal del Soguer
6. Cristobal Ferré Serres de la Mantonga
7. Ricard Altadiell Amposta, de Simó
8. Llorenç Vidiella Pallarés, de Pitxell
9. Bertomeu Espinós Tramunt del Güelo
10. Oscar Espinós Amposta, de l'Àngel
11. Sisco Bejarano Borrull, de les Caseres
12. Juanita Quixalòs Serrà de Marc
13. D. Juan Comos Pascual, mestre
14. Srta Juanita Sabaté Vallespi, de Fontana, mestra
15. Mª José Chertó Vallespi, de Xertó
16. Ester Guari Martínez, de l'Aniceto
17. Mª Pilar Ferrer Amposta de la Fornera
18. Mª José Llarch Amposta, de Senesió
19. Manolita Serres Borrull de Pataca
20. Pilar Alcón Borrull, del Vaquer
21. Immaculada Martí Vinaixa, de Calil

ELECTRICITAT I FONTANERIA **A&B** C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13 Tel. 977 42 63 38

Peluqueria Unisex **CRIS**

C/ Lleida, 26 Tel. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

Reparació i venda d'ordinadors. Servei d'accés a internet.

HelpSystems

Ferran Montagut

Telèfon: 977 457 408

Mòbil: 649 304 857

E-mail: ferran@helpsystems.info

www.helpsystems.info

Xarxes informàtiques. Servei a domicili.

QUEVIURES PINELL CB

C/ Tortosa, 4
Tel. 663 978 038

F A R M À C I A

**Laureano
Blanch
Ecurriola**

C/ Lleida, 3 Tel. 977 42 60 76

OBRES FAB

CONSTRUCCIONS EN GENERAL

C/ Santa Magdalena, 18
Tel. 977 42 60 73 620 88 97 14
43594 EL PINELL DE BRAI

Aleu Instal·lacions

Electricitat · Fontaneria · Calefacció
Aire Condicionat

Carlos Aleu Montagut

C. Benifallet, 4 · 43594 El Pinell de Brai · Tarragona
Tels. 620 263 962 · 977 426 243 · aleuinstala@terra.com

**Venda d'ordinadors, Impressores,
Servidors...**

Reparació i manteniment...

**Instal·lacions de ADSL, Xarxes,
Tallafocs, S.O...**

**Formació Excel, Photoshop, Access,
Word...**

Programació a mida, Pàgines web...

Fungibles, Tònens, tinta...

Disseny Gràfic, Maquetació, Tríptics...

www.ebresoft.com info@ebresoft.com

Tel/Fax. 977 42 60 25 620 86 46 86

C/ Forn, 2
Tel. 977 42 61 11
El Pinell de Brai

Peixateria Sònia
Peix fresc i marisc

c/ Sant Domènec, 3
Tel. 977 42 61 86
El Pinell de Brai

SEBINA
QUEVIURES 2001 s.l.

C/ Costa, 7. Tel. 977 42 62 89
EL PINELL DE BRAI

LA PUÇA

Carrer del Pou de la Neu

CERÀMICA

Humanés

C/ Gaudí, 7 — 646 619 283

FUSTERIA MECÀNICA I MOBLES
JOSEP VALLESPÍ MONTAGUT

c/ Pilonet, 19 — tel. 977 42 60 98
EL PINELL DE BRAI

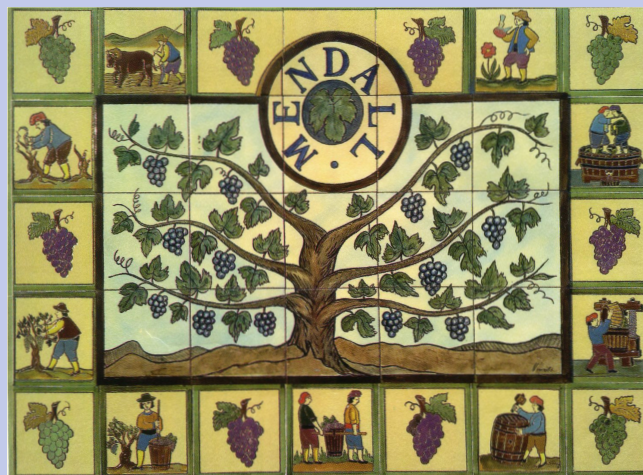

carícies d'oli

Cosmètica natural artesana
www.carícies.com
info@carícies.com

PINTURES I DECORACIONS
SERRES

C. del Cos, 5
Tels. 977 42 63 11 - 618 44 02 29
EL PINELL DE BRAI

CELLER LAUREANO-SERRES
www.serres.net | laureano@serres.net

FORN DE PA I PASTISSERIA
MONTAÑA

Plaça del Mercat, 2
Tel. 977 - 42 62 17
EL PINELL DE BRAI

ca l'àngel
allotjament rural

C/ Pou de la neu, 16 - 43594 El Pinell de Brai - Tarragona

Nom Comú: Estepa blanca

Nom científic: *Cistus albidus*

L'estepa blanca o bordiol blanc és un arbust de la família de les cistàcies. Les fulles són perennes i de color verd grisenc, la qual cosa li dona el nom albidus i la diferencia d'altres estepes. La flor de l'estepa blanca és gran amb cinc pètals de color rosa purpuri, una mica arrugats, i nombrosos estams grocs. Floreix d'abril a juny i es troba per terrenys secs i degradats.

INDRETS DEL PINELL

Panorama de part dels Brois, la mola i la bassa del Reg des del camí de la Talaia.

SABEU ON ESTÀ?

Sabeu on es troba l'entrada d'aquesta casa emmarcada per la bonica buguenvíl·lia?

Solució al sabeu on està anterior:

Les pedres amb uns relleus del Fatumer 91 es poden veure a cal Baster, al carrer de la Font.

QUI ÉS QUI?

Alumnes de l'escola el curs 1977-78. Foto cedida per la Pilar del Vaquer